

Bedankt voor het downloaden van dit artikel. De artikelen uit de (online)tijdschriften van Uitgeverij Boom zijn auteursrechtelijk beschermd. U kunt er natuurlijk uit citeren (voorzien van een bronvermelding) maar voor reproductie in welke vorm dan ook moet toestemming aan de uitgever worden gevraagd.

Boom

Behoudens de in of krachtens de Auteurswet van 1912 gestelde uitzonderingen mag niets uit deze uitgave worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand, of openbaar gemaakt, in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch door fotokopieën, opnamen of enig andere manier, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

Voor zover het maken van kopieën uit deze uitgave is toegestaan op grond van artikelen 16h t/m 16m Auteurswet 1912 jo. Besluit van 27 november 2002, Stb 575, dient men de daarvoor wettelijk verschuldigde vergoeding te voldoen aan de Stichting Reprorecht te Hoofddorp (postbus 3060, 2130 KB, www.reprorecht.nl) of contact op te nemen met de uitgever voor het treffen van een rechtstreekse regeling in de zin van art. 16l, vijfde lid, Auteurswet 1912.

Voor het overnemen van gedeelte(n) uit deze uitgave in bloemlezingen, readers en andere compilatiewerken (artikel 16, Auteurswet 1912) kan men zich wenden tot de Stichting PRO (Stichting Publicatie- en Reproductierechten, postbus 3060, 2130 KB Hoofddorp, www.cedar.nl/pro).

No part of this book may be reproduced in any way whatsoever without the written permission of the publisher.

info@boomamsterdam.nl
www.boomuitgeversamsterdam.nl

Onderbuikgevoelens

door *Désanne van Brederode*

De auteur is schrijver. In deze rubriek belicht ze een woord of uitdrukking uit het politieke taalveld.

Wee de politicus die de onderbuikgevoelens van burgers vertolkt, aanwakkert dan wel bespeelt.

Onderbuikgevoelens zijn impulsen, krampen, oprispingen. Niet per se kwaadaardig, maar dom en vooral: onbeschaafd. Lelijk. Slordig. Vies. Je behoort je ervoor te schamen, in ieder geval in het openbaar.

Afgaande op de gewaarwording van gevoelens in mijn eigen lichaam, bestaan er ook bovenbuikgevoelens. Paniek is een onderbuikgevoel, bezorgdheid een bovenbuikgevoel. Lust en begeerte zijn onderbuikgevoelens, verliefdheid en liefdevolle fascinatie bovenbuikgevoelens, met vlinders die kunnen opstijgen tot in de keel en je zouden willen laten zingen, zacht. Frustratie, woede en wrok ballen een stenen vuist achter je navel; verdriet valt als zware regen tussen je schouderbladen, je borst in. Een overlopend binnenmeer.

Bovenbuikgevoelens zijn eerder verwant aan eb en vloed dan aan blikseminslag en vulkaanuitbarsting.

Doordat er in opiniërende media nooit over bovenbuikgevoelens wordt gesproken, verliezen we onderscheidingsvermogen en heten alle gevoelens fout. Vergeten wordt dat gevoelens toch aan de basis van veel ideeën en idealen liggen en, hoewel subjectief, niet per se egocentrisch en onredelijk zijn. Ze uiteten of

onderdrukken is de kwestie niet, maar veel-
eer: hoe breng je ze op een vruchtbare manier
ter sprake? Ook daar is gevoeligheid voor
nodig. Intuïtie in plaats van instinct. Fijngevoel-
igheid. Interesse en eerbied voor de gevoe-
lens van een ander, samen met het vermogen
om je daarbij voorstellingen te maken. Mee-
voelen, je op stemmingen en gemoedsbewe-
gingen van anderen afstemmen, betekent ze-
ker niet dat je er blind mee instemt.

Wat mij betreft mogen politici best vaker la-
ten blijken dat het lot van welke groep dan
ook hun aan het hart gaat, in plaats van dit ge-
voel te verbergen achter een dor vertoog over
normen en waarden. Dit moet uiteraard geen
trucje worden. Krokodillentranen komen, het
woord zegt het al, uit het primitieve reptie-
lenbrein. Of uit die vermaledijde onderbuik.
In het Engels heeft *gut feeling* overigens een
positievere betekenis. Het is, bijvoorbeeld: de
kans ruiken, voelen, en toehappen – succes
verzekerd.

Maar negatief of positief: ik denk dat onder-
buikgevoelens altijd om geduld vragen. Ze
mogen in een vloek en een zucht worden ge-
wekt, maar dat betekent nog niet dat je er ook
snel naar dient te handelen. Ik weet nog hoe
bijzonder het was om zwanger te zijn. Het
nieuwe leven in me te voelen groeien, van
onderbuik aanzwellend tot het hart, en uit-
dijend naar buiten. De warmte, de zorg en de
tederheid die dagelijks toenamen en die na de
bevalling bleven. Net als de dankbaarheid, de
geraaktheid. Daartoe waren die negen maan-
den ‘in verwachting’ onontbeerlijk. Dat voel-
de de vader trouwens net zo.